

UKIUMUT MISSINGERSUUSIORFIUSUMUT 2008-MUT ATAATSIMOORTUMIK TAPIISSUTISSANIK ISUMAQATIGIISUMMUT TAPILIUSSATUT ISUMAQATIGIISUTIT AAPPAAT

1. Aallaqqaasiut

Ukiutum missingersuusiorfiusumut 2008-mut ataatsimoortumik tapiissutissanut tapiliussatut isumaqatigiissut manna isumaqatigiisummut illua'tungeriit 16. juuni 2007 atsiugaannut tapiliussaavoq. Taamatutaaq tapiliussamik isumaqatigiissuteqartoqarpoq akileraaruserinermi suliat qitiusumit ingerlanneqalerneranni aningaasanik tigoriaannarnik peqarnerup allannguutaanut tunngatillugu. Tapiliussatut isumaqatigiissut taanna illua'tungeriit atsiorpaat 18. oktobari 2007. Taamaattumik 2008-mi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat tunngaveqassapput isumaqatigiisummik pingaarnermik 16. juuni 2007-imeersumik, tapiliussatut isumaqatigiisummik 18. oktobari 2007-imeersumik kiisalu tapiliussatut isumaqatigiisummik matuminnga.

2. Ataatsimut isigalugit

2.1. Akiliisitsiniartarnerup qitiusumit ingerlanneqalernissaa

Akiliisitsiniartarnermut inatsisip aamma akileraaruserinermut inatsisip allannguutissaat 25. oktobari 2007 Inatsisartunit akuersissutigineqarput.

Akiliisitsiniartarnermut inatsisip Inatsisartunit allanngortinneqarneratigut akiliisitsiniartarnermi oqartussaaneq 1. aprili 2008-miit Akileraartarnermut Pisortaqarfimmut ataatsimut eqiterneqartussanngorpoq. Tamatuma kingunerisaanik kommunini akiliisitsiniartarnermut oqartussaasut sulisui Akileraartarnermut Pisortaqarfimmi atorfeqalissapput.

Akileraaruserinermut inatsisip allanngortinneqarnerata kingunerisaanik siunissami akileraartarnikkut annaasat Nunatta karsianit tiguneqassapput, tamatumalu peqatigisaanik Nunatta karsia akileraartarnikkut annaasanik siornatigut kommunit annaasaqaatigisarsimasaannik taarsiiffigineqassaaq ataatsimoortumik tapiissutit ikilisinneqarneratigut.

2.2. Sulisut allaffissornermilu aningaasartuutit

Kommunit akiliisitsiniartarnermi oqartussaasuisa atorfinitsitaanerata allannguuteqarneratigut, tassa Akileraartarnermut Pisortaqarfimmi atorfinitsitaaneratigut, 2008-mi atorfiit 25-t 1. aprilimiit atuutilersumik nuunneqassapput, kiisalu atorfiit 35-t 1. januaari 2008-miit tamatumalu kingorna atuutilersumik nuunneqassallutik.

Atorfinnut tamanut ukiumut akissarsiat 350.000 kr.-iusut aningaasartuutigineqassapput. Tamatuma saniatigut ingerlatsinermi aningaasartuutit soorlu allaffissornermut aningaasartuutit akissarsianut aningaasartuutit 45,3 procenterisaat naatsorsuutigineqassapput. Taamaalillutik sulisoqarnermut allaffissornermullu aningaasartuutit katillugit 2008-mi 9.535.000 kr.-iussapput 2009-imiillu 17.799.000 kr.-iussallutik.

2.3. Siunissami akileraarutinut akiitsutigut annaasassat agguataarnissaat

2006-imi kommunit aamma Namminersornerullutik Oqartussat akileraarutitigut isertitaat (nunamut tamarmut immikkut akileraarutit suliffeqarfiillu Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffittut akileraarutaat ilanngunnagit) katillugit 2,65 mia. kr.-it missaanniipput. Ukiuumut annaasassatut naatsorsuutigineqartut akileraarutitigut isertitat tamarmik 1 procentii taamaalillutik 26,5 mio. kr.-iussapput. Nunamut tamarmut akileraarutit 11 procentiuppata akileraarutillu tamar-miusut nunami tamarmi 43 procentinik amerlanerulaarpata, taava ukiumut annaasat taakku agguar-neqassapput 19,7 mio. kr.-it missiliorlugit kommuninut aamma 6,8 mio. kr. Nunatta karsianut.

2.4. Akileraarutinut akiitsutoqqat tiginissaat

- akileraarutissat sinneri

Akiitsut Akileraartarnermut Pisorta qarfiup 2008-p aallartinnerani tigusassai 110 mio. kr.-iussanga-tinneqarput. Ilimagineqarpoq suliassa qarfik tigu neqarpat Akileraartarnermut Pisorta qarfiup akiitsut tamakku (akiitsut pisoqaanerpaat) 50 procentit missaannik nalikillilissagai. Imaappoq 55 mio. kr. missaat nalikilliliissutigineqassangatinneqartut.

Naatsorsuutigineqarpoq nalikilliliinertigut taakkunatigut annaasat malittarisassat maannamut atuut-tut naapertorlugit nammaqatigiissutigineqassasut, tassa aningaasat nalikilliliissutaasut naapertuuttu-mik kommuninut aamma Namminersornerullutik Oqartussanut agguarneqassallutik. Immikkoortu-mi 2.3-misulli taakkua agguarneqarsinnaapput 42 mio. kr. kommuninut aamma 13 mio. kr. Nunatta karsianut.

Akiitsut 110 mio. kr. tigu neqarneranni Namminersornerullutik Oqartussat tigusinerminnut akiliutaat agguarneqassapput 2008-mi 45 mio. kr.-inik, 2009-mi 40 mio. kr.-inik aamma 2010-mi 25 mio. kr.-inik. Kommunit nalikilliliinikkut annaasat 42 mio. kr. ukiunut 2008-miit 2010-mut agguataarne-qassapput ukiumut 14 mio. kr.-inik.

- suliassat akiitsui

Akiitsut Akileraartarnermut Pisorta qarfiup 2008-p aallartinnerani tigusassai 70 mio. kr.-inut missi-liunneqarput. Akileraartarnermut Pisorta qarfik tigusinermini eminnaartumik nalikilliliissaaq suli-sitsisut akiitsuisa 50 procentiinik. Imaappoq 35 mio. kr.-inik nalikilliliinissaaq naatsorsuutigineqar-toq.

Annaasassat taakku 35 mio. kr.-iusut kommunit kisimik nammassavaat, ilimagineqarmat Nunatta karsiata nammaqataanissaanut tunngavissat pisariaqartut malinneqarsimanngitsut.

Kommunit akiitsunik tigusinermut atatillugu taartisiassaat erninnaartumik suliassaqarfimmut tunngatillugu nalikilliliinerup kingorna 35 mio. kr.-iussapput. Taakku agguataarneqassapput 2008-mut 15 mio. kr.-inik aamma 2009-mut 2010-mullu 10 mio. kr.-inik.

2.5. Meeqqanut akilersuutitut akiitsut

Meeqqanut akilersuuteqartitsinermi aaqqissuussinerup siumoortumik tunniussisalernikkut akiliuteqartussaataasunillu akiligassiisarnikkut allanngortinneqarnera kiisalu tamatuma ataani aningaasalersuineq, annaasanik matussusiineq il.il. naatsorsuiffineqarsimanngillat. Taamalu aamma suliassa-qarfiup kommuninit nuunneqarsinnaanera misissuiffineqarsimanngilaq.

Tapiliussatut isumaqatigiissuteqarnermi matumani illua'tungeriit imminnut pisussaaffilerput ukiu-mut missingersuusiorfiusumut 2009-mut ataatsimoortumik tapiissutissanik isumaqatigiissuteqan-ginnermi allannguuteqartitsisinnaaneq eqqarsaatigalugu suliassaqarfiup tamatuma misissornissaa-nut.

2.6. Aningaasaqarnikkut kingunerisassai tamarmiusut

Tabelimi matuma ataaniittumi takuneqarsinnaapput tapiliussatut isumaqatigiissutit matuma kom-muninut ataatsimoortumik tapiissutitut aningaasaqarnikkut kingunerisassai tamarmiusut.

	Tapiliussatut isumaqatigiissutit aappaat			
	2008	2009	2010	2011
Sulisoqarnermut allaffissor- nermullu aningaasartuutit	-9.535.000	-17,8	-17,8	-17,8
Siunissami akileraarutitut akiitsunik annaasassat	-19.700.000	-19,7	-19,7	-19,7
Akileraarutissat sinneri:				
Akileraarutissat sinnerisa pi- soqqat tighunerannut akiliutis- sat	45.000.000	40,0	25,0	0,0
Akileraarutissat sinnerinik pi- soqqanik nalikilliliinerit	-14.000.000	-14,0	-14,0	0,0
Sulisitsisut akiitsui	15.000.000	10,0	10,0	0,0
Kommuninut ataatsimoortu- mik tapiissutit allannguutaat tamarmiusut	16.765.000	-1,5	-16,5	-37,5

Taamaattumik illua'tungeriit isumaqatigiipput 2008-mi ataatsimoortumik tapiissutit 16.765.000 kr.-inik amerlineqassasut, 2009-mi 1,5 mio. kr.-inik ikilineqassallutik, 2010-mi 16,5 mio. kr.-inik ikilineqassallutik aammalu 2011-mi 37,5 mio. kr.-inik ikilineqassallutik.

2.7. Ataatsimut isigalugit

KANUKOKA-p kissaateqarnera tunngavigalugu illua'tungeriit isumaqatigiipput pisassarisat pisoqaanerpaat siulliullugit akilersinniarneqartassasut, tamanna inatsisinut inatsisilerinikkullu tunngaviumik najoqqutassanut akiliisitsiniartarnermut atuuttunut naapertuukkaangat.

Illua'tungeriit inassutigaat Akileraartarnermut Pisortaqarfik ininik naleqquttunik allaffeqanngikkaangat kommune susassaartoq aamma Akileraartarnermut Pisortaqarfik immikkut isumaqatigiisuteqartassasut sulisut akiliisitsiniartarnerup ataatsimuulersinneqarneranut atatillugu Akileraartarnermut Pisortaqarfimmi atorfeqalersut kommunimit allaffissaqartinneqarnissaannik allaffimmilu atortussaqaartinneqarnissaannik.

Illua'tungeriit isumaqatigiipput akileraarutinut akiitsunik akiliisitsiniartarneq ukiumoortumik malit-tareqqinneqartassasoq tapiliussatut isumaqatigiissut manna naapertorlugu suliassaqaarfimmi annaasaqaatinut ilimagineqartunut naleqqiussinikkut nikingassutaasunut kommunit ataatsimoortumik tapiissutitigut iluarsiiqqineqartarsinnaaqqullugit.

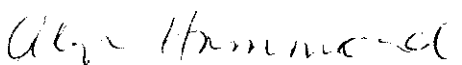
Illua'tungeriit isumaqatigiipput Akileraartarnermut Pisortaqarfiup missingersuusiornermut ingerlatsinermullu pilersaarusiornermut (kingusinnerpaamik 1. novembari) atatillugu kommunit akiligassarfiillu allat tamatuminnga ilisimatissagai. Naatsorsuutininik saqqummiussinermut (kingusinnerpaamik 1. maaji) atatillugu malittarinneqqittoqassaaq ukiumi siuliani suliat inernerisa misissorneqarnerisigut. Akiliisitsiniartarnerup 1. aprili 2008 Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnissaata kingunerisaanik ukiumut missingersuusiornarfiusumut tamatumunnga tunngatillugu suliannik misissuinermi taamaallaat ukioq 2008 pineqassaaq.

3. Taasariaqartut allat

Isumaqatigiissutip atortuulernissaanut apeqqutaasut

Manna isumaqatigiissutigineqarpoq Inatsisartut aningaasaliissutinik akuersinissaat apeqqutaatillugu.

Nuuk, ulloq 5. novembari 2007

Aleqa Hammond
Aningaasaqarnermut nunanullu allanut
naalakkersuisoq

Søren Alaufesen
Kalaallit Nunaanni kommuneqarfiit
kattuffianni siulittaasoq